

Obsah:

Úvodem	9
A. Školní zařízení a rozvoj jedince	12
A.1. Psychologická stránka	12
A.1.1. Psychologický vývoj jedince a škola	12
A.1.2. Vývoj vztahu jedince a skupiny	13
A.1.3. Vliv školního prostředí na psychiku	15
A.2. Tělesná stránka	18
A.2.1. Vývoj ergonomických požadavků	18
A.2.2. Vývoj tělesné aktivity	19
A.2.3. Vliv skupiny při tělesných aktivitách	20
A.3. Rozumové schopnosti	21
A.3.1. Rozdílné typy inteligence	21
A.3.2. Motivace ke školní činnosti	23
A.3.3. Volba povolání	24
B. Historický vývoj školství a školských staveb	26
B.1. Školská zařízení ve starověku (do 6. stol. př. nl.)	27
B.2. Školská zařízení v antice (6. stol. př. nl. – 8. stol.)	27
B.3. Školská zařízení ve středověku (6. - 14. stol.)	30
B.3.1. Historické souvislosti	30
B.3.2. Struktura středověkého školství	31
B.3.3. Středověké university	32
B.4. Školská zařízení za reformace (od 15. do pol. 17. stol.)	34
B.4.1. Historické souvislosti	34
B.4.2. Předškolní výchova za reformace	35
B.4.3. Základní školní výchova za reformace	35
B.4.4. Středoškolská výchova za reformace	35
B.4.5. Vysokoškolská výchova za reformace	36
B.5. Školská zařízení v baroku (od pol. 17. do pol. 18. stol.)	37
B.5.1. Historické souvislosti	37
B.5.2. Komenského reforma vzdělávací soustavy	37
B.5.3. Předškolní výchova v baroku	38
B.5.4. Základní školní výchova v baroku	38
B.5.5. Středoškolská výchova v baroku	38
B.5.6. Vysokoškolská výchova v baroku	39

B.6.	Školská zařízení od osvícenství (od pol. 18. do 20. stol.)	40
B.6.1.	Historické souvislosti	40
B.6.2.	Předškolní výchova od osvícenství	41
B.6.3.	Základní školní výchova od osvícenství	41
B.6.4.	Středoškolská výchova od osvícenství	42
B.6.5.	Vysokoškolská výchova od osvícenství	43
B.7.	Školská zařízení po roce 1918	44
B.7.1.	Nové tendence ve školské výchově po roce 1918	44
B.7.2.	Historické souvislosti	45
B.7.3.	Historické souvislosti v rámci českých zemí	45
B.7.3.	Předškolní výchova po roce 1918	46
B.7.4.	Základní školní výchova po roce 1918	47
B.7.5.	Středoškolská výchova po roce 1918	49
B.7.6.	Vysokoškolská výchova po roce 1918	51
C.	Vzdělávací soustavy, klasifikace – ISCED -	53
D.	Školská zařízení v územním plánování	56
D.1.	Pro děti do 6 let [J, MS, MP]	57
D.2.	Pro děti od 6 do 15 let [P1 - S2]	57
D.2.1.	Období středověku	57
D.2.2.	Období do konce 18. století	59
D.2.3.	Období do 70. let 19. století	60
D.2.4.	Období do poloviny 20. století	61
D.2.5.	Období od poloviny 20. století	63
D.2.6.	Jiné koncepce rozmístění škol v 20. století	66
D.3.	Pro mládež od 15 do 18 let [S3]	68
D.3.1.	Období do konce 18. století	68
D.3.2.	Období do konce 19. století	68
D.3.4.	Období do poloviny 20. století	68
D.3.5.	Období od poloviny 20. století	70
D.4.	Pro dospělé od 18 let [T5, T6]	71
D.4.1.	Vztah vysokých škol a města	71
D.4.2.	Výzkumné ústavy	73
D.5.	Tendence vývoje vztahu města a školy	74
D.6.	Škola jako středisko života obce	75
E.	Pozemek školského zařízení	76
E.1.	Pozemek předškolního zařízení [J, MS, MP]	76

E.1.1.	Plocha pozemku a docházková vzdálenost	76
E.1.2.	Hřiště na pozemku, zeleň, doprava	77
E.2.	Pozemek základní školy [P1, S2] a střední školy [S2–S4]	77
E.2.1.	Plocha pozemku a docházková vzdálenost	78
E.2.2.	Venkovní plochy pro tělovýchovu	78
E.2.3.	Plochy pro pěstební práce	80
E.2.4.	Rozptylové a přestávkové plochy	80
E.2.5.	Plochy pro dopravu	80
E.2.6.	Parkově upravené plochy	81
E.3.	Současné požadavky na areály vysokých škol [T5, T6]	81
E.3.1.	Venkovní sportovní plochy	81
E.3.2.	Venkovní plochy pro ostatní výuku	81
E.3.3.	Rozptylové plochy	81
E.3.4.	Dopravní plochy a parkoviště	82
E.3.5.	Parkově upravené plochy	82
E.4.	Omezení budovy na pozemku	82
F.	Hmotové koncepty školských budov	83
F.1.	Hmotové koncepty otevřené	85
F.1.1.	Koncepty budovy lineární	85
F.1.2.	Koncepty budov diferencovaných do křídel	89
F.1.3.	Koncepty křížové	92
F.1.4.	Koncepty volně tvarované	93
F.2.	Hmotové koncepty uzavřené	94
F.2.1.	Koncepty ambitové	95
F.2.2.	Koncepty blokové	96
F.2.3.	Koncepty dvoranové	98
F.2.4.	Koncepty polygonální	100
F.3.	Hmotové koncepty síťové	102
F.3.1.	Koncepty mřížové	102
F.3.2.	Koncepty kobercové	103
F.3.3.	Koncepty plošné	105
F.3.4.	Koncepty šestiúhelníkové sítě	106
F.3.5.	Koncepty síťové prostorové	106
F.4.	Hmotový koncept kombinovaný	107
F.5.	Hmotový koncept mnoha solitérních budov	107
F.6.	Jiné motivace pro volbu konceptu	108

G.	Systémy podmiňující členění školské budovy	111
G.1.	Provozní členění školy a systém pohybu	111
G.1.1.	Členění školy podle věku žáků	111
G.1.2.	Členění školy podle funkcí a výuky	112
G.1.3.	Základní systémy pohybu ve škole	113
G.2.	Systém komunikací v budově	114
G.2.1.	Prostorové uspořádání komunikací v budově	114
G.2.2.	Horizontální komunikační prostory	117
G.2.3.	Vertikální komunikace	118
G.3.	Systém převlékání, hygieny a stravování	121
G.3.1.	Přezouvání	121
G.3.2.	Odkládání venkovního oblečení	122
G.3.3.	Hygienická zařízení	127
G.3.4.	Stravování	128
G.4.	Rozmístění prostorů pro pedagogy a zaměstnance	133
G.4.1.	Vedení školy	133
G.4.2.	Prostory pro učitele	134
G.4.3.	Ordinace lékaře	135
G.4.4.	Systémy a prostory zajišťující provoz budovy	135
G.5.	Konstrukční systémy	137
G.5.1.	Nosné konstrukční systém	137
G.5.2.	Systém dělicích konstrukcí	140
G.5.3.	Tendence ve výběru konstrukčních systémů	143
H.	Obecné ergonomické parametry prostorů pro výuku	144
H.1.	Vnitřní prostředí prostoru pro výuku	144
H.1.1.	Světelná pohoda	144
H.1.2.	Akustická pohoda	152
H.1.3.	Tepelná pohoda a větrání	154
H.2.	Prostorové nároky na prostor pro výuku	155
H.2.1.	Hygienické nároky na učebnu	155
H.2.2.	Provozní nároky na učebnu	156
I.	Prostory předškolních zařízení [J, MS, MP]	157
I.1.	Dětské jesle [J]	157
I.1.1.	Místností oddělení	158
I.1.2.	Místností společného zázemí	160
I.2.	Mateřské školy [MS, MP]	160

	I.2.1.	Místnosti třídy	161
	I.2.2.	Místnosti společného zázemí	162
	I.3.	Možnosti integrace předškolních zařízení	166
J.		Prostory pro výuku primárního stupně [P1]	168
	J.1.	Kmenové učebny	168
	J.1.1.	Čtyřúhelníkové učebny	169
	J.1.2.	Učebny s nepravidelným tvarem	173
	J.1.3.	Otevřený variabilní prostor pro výuku	175
	J.1.4.	Detašovaná kapsule pro výuku	176
	J.2.	Vyvedení výuky i mimo učebnu	177
	J.2.1.	Víceúčelová předsíň u učebny	177
	J.2.2.	Víceúčelová hala jako prostor pro výuku	177
	J.2.3.	Víceúčelová patrová hala jako prostor pro výuku	179
	J.2.4.	Víceúčelová chodba jako prostor pro výuku	180
	J.2.5.	Zařízení víceúčelového prostoru pro výuku	180
	J.2.6.	Současné požadavky	181
	J.3.	Specializované učebny a doplňkové prostory	182
	J.4.	Činnost mimo vyučování, školní družina	182
	J.5.	Změny výuky na primárním stupni	187
K.		Prostory pro výuku sekundárních stupňů [S2 – S4]	188
	K.1.	Prostory pro výuku univerzální	188
	K.1.1.	Univerzální učebny	188
	K.1.2.	Variabilní prostory pro výuku	189
	K.2.	Prostory pro samostudium a setkávání žáků	189
	K.2.1.	Kmenové prostory	189
	K.2.2.	Pobytová hala, dvorana	190
	K.2.3.	Pobytová chodba	190
	K.2.4.	Vybavení pobytových prostorů	191
	K.2.5.	Programy	193
	K.3.	Specializované učebny a doplňkové prostory	195
	K.3.1.	Úsek jazyků, informatiky a knihovna	196
	K.3.2.	Úsek přednášek a shromáždění (aula)	199
	K.3.3.	Úsek tělesné výchovy	200
	K.3.4.	Úsek přírodovědných disciplín	204
	K.3.5.	Úsek kulturní (umělecké) a praktické výchovy	207
	K.4.	Školy sekundárního stupně zdělání [(P1) S2 – S3 (S4)]	212

L.	Prostory pro výuku terciálního stupně [T5 – T6]	213
L.1.	Zařízení rektorátní	213
	L.1.1. Vstupní a společenské prostory	213
	L.1.2. Kanceláře rektorátu	213
	L.1.3. Aula	214
	L.1.4. Universitní knihovna	215
L.2.	Zařízení fakultní	218
	L.2.1. Vstupní prostory	218
	L.2.2. Prostory vedení fakulty	218
	L.2.3. Přednáškové prostory	219
	L.2.4. Fakultní knihovny	222
	L.2.5. Zařízení katedrová, ústavní	222
L.3.	Samostatné budovy fakult a ústavů	225
	L.3.1. Budovy pro laboratoře a výukové dílny	225
	L.3.2. Budovy pro umělecké činnosti	227
	L.3.3. Budovy pro humanitní obory	229
	L.3.4. Skleníky, botanické zahrady a arboreta	230
L.4.	Společné prostory a budovy	230
	L.4.1. Prostory pro tělovýchovu	230
	L.4.2. Prostory pro stravování	231
	L.4.3. Prostory skladů a materiálního zásobování	231
	L.4.4. Technického vybavení	232
L.5.	Výzkumné ústavy, školící střediska	232
M.	Prostory pro ubytování dětí, žáků a studentů	233
M.1.	Ubytování dětí předškolního věku [P1 – P3]	233
M.2.	Ubytování žáků školního věku [S1 – S3]	233
M.3.	Koleje vysokoškolských studentů [T5-T6]	234
	M.3.1. Koleje pro svobodné studenty	235
	M.3.2. Koleje pro studenty manžele	238
	M.3.3. Rodinné koleje	238
	M.3.4. Byty pro studenty	238
	Závěrem	239
	Literatura:	240